

Harrastamisen Suomen malli Helsingissä

Irma Sippola
2021

Helsinki

Tahtotila

Jokaiselle lapselle

- Mieluisa
- Maksuton
- Laadukas harrastus
- Koulupäivän yhteydessä ennen klo 17
- Koulun tiloissa tai läheisyydessä

Lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksia parannetaan ja lisätään tietoisuutta oman alueen vapaa-ajan toiminnoista. / Strategia

Jokaisella lapsella ja nuorella on harrastus. Monipuolisia harrastusmahdollisuuksia tarjoamalla ja turvaamalla edistetään lasten ja nuorten **mielen hyvinvointia** ja liikkumista sekä ehkäistään **yksinäisyyttä** ja **sosiaalista syrjäytymistä**.

Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia kehitetään systemisesti, jotta harrastaminen on mahdollista asuinalueesta riippumatta **yhdenvertaisesti** ja lasten oikeudet huomioiden.

Harrastaminen ja laadukas vapaa-ajan toiminta mahdollistavat lapsille ja nuorille vertaiskontaktit ja kavereita, turvallisia aikuiskontakteja sekä monipuolista tekemistä sekä uusien asioiden kokeilemisen ja itselle mielekkään toiminnan. Harrastaessa voi rakentaa omaa **identiteettiään**.

Iltapäivällä ja alkuillasta toteutettu toiminta vähentää varsinkin nuorempien iltapäivien yksinoloa ja lisää osaltaan **perheiden yhdessäoloa**.

Hyvinvoinnin vahvistamien harrastamisen avulla

- Avustussumma 1 000 000 euroa + oma rahoitus 250 000 euroa
- Aika kevätlukukausi 2021 + syyslukukausi 2021
- Kohderyhmä 3.- 9.lk koulupäivän yhteydessä, koulupäivän jälkeen, ennen klo 17
- Koulupihat /välineet parantaminen, Kaupunkiympäristö
- Vähävaraiset perheet / Sote + harrastusmalli maksuton
- Kaupungin tilojen käytön lisääminen nuorten harrastamiseen
- Vuoden 2021 lopussa jokaisessa koulussa harrastustoimintaa
- Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ensin, jatkossa yksityiset koulut = kaikki koulut mukaan keväällä 2022
- Painotus PD alueilla > hyvinvointi erojen tasaus

Viitekehys

- Suomessa 309 kuntaa, nyt pilotissa mukana 112 kuntaa
- Kunnista 107 ovat kaupunkveja
- Kaikissa pienissä kunnissa ei ole omaa koulua
- Peruskouluja 2189 Suomessa ja oppilaita 545 300
- Helsingissä 102 kaupungin peruskoulua ja 3.- 9.lk oppilaita 33 322
- PKS alueelta mukana pilotissa:
  - Espoo 8 koulua (54 000 €)
  - Vantaa 43 koulua (340 000 €)
  - Kauniainen (53 000 €)
  - Sipoo 15 koulua (100 000 €)

Ohjaavia periaatteita

- Osallisuus
- Eriarvoisuuden vähentäminen
- Hyvinvoinnin lisääminen
- Empatiataidot
- Luovuus ja kriittinen ajattelu
- Liikunnan tukeminen
- Yksinolon vähentäminen, kaverisuhteet
- Perheiden tuki
- Taitojen kasvu > identiteetin vahvistus

Miten kohdentaa harrastukset

- Vahvistaa harrastamattomien harrastamista
- PD alueet
- Vain 30 % lapsista ja nuorista liikkuu riittävästi
- Koulu PT (personal trainer)
- Kouluterveyskysely, iltapäivä yksinäisyys
- Mukana ohjelman kysely, vieraskielisten harrastamattomuus
- Opettajat
- Oppilashuolto
- Kouluvalmentajat
- Monikieliset ohjaajat
- Nuoriso-ohjaajat
- Lastensuojelu

Koordinaattorit

Saana Saarikivi / Susan Demirtas / Itäinen suurpiiri ja Östersundom + Eteläinen (osa)

- Digitaaliset ja muut harrastukset
- Kouluja yhteensä 33 kpl

Linnea Lindgård / Eteläinen (osa) ja Läntinen suuripiiri + ruotsinkieliset koulut

- Liikunnalliset harrastukset
- 14 ruotsinkielistä koulua + alueelliset, kouluja yhteensä 33

Mirka Nokka / Pohjoinen, koillinen ja keskinen suurpiiri + Sophia Mannerheim

- Kulttuuriset harrastukset
- Kouluja yhteensä 35

Itä, kaakko, Östersundom / Saana

Kaakkoinen suurpiiri

- Hertsikan ala-asteen koulu
- Herttoniemenrannan ala-asteen koulu
- Kulosaaren ala-asteen koulu
- Laajasalon peruskoulu
- Outamon koulu (Lohja)
- Poikkilaakson ala-asteen koulu
- Porolahden peruskoulu
- Roihuvuoren ala-asteen koulu
- Santahaminan ala-asteen koulu
- Tahvonlahden ala-asteen koulu

Itäinen suurpiiri mukaan lukien Östersundom

- Aurinkolahden peruskoulu
- Itäkeskuksen peruskoulu
- Keinutien ala-asteen koulu
- Kontulan ala-asteen koulu
- Laakavuoren ala-asteen koulu
- Mellunmäen ala-asteen koulu
- Merilahden peruskoulu
- Myllypuron peruskoulu
- Naulakallion koulu
- Puistopolun peruskoulu
- Puotilan ala-asteen koulu
- Sakarinmäen peruskoulu
- Vartiokylän ala-asteen koulu
- Vartiokylän yläasteen koulu
- Vesalan peruskoulu
- Vuoniityn peruskoulu

Susan jatkuu /Eteläinen suurpiiri

- Kaisaniemen ala-asteen koulu
- Katajanokan ala-asteen koulu
- Kruununhaan yläasteen koulu
- Ressun peruskoulu
- Snellmanin ala-asteen koulu
- Suomenlinnan ala-asteen koulu
- Tehtaankadun ala-asteen koulu

Ruotsinkieliset, Etelä ja Länsi / Linnea

Ruotsinkieliset peruskoulut

- Botby grundskola
- Brändö lågstadieskola
- Degerö lågstadieskola
- Drumsö lågstadieskola
- Grundskolan Norsen
- Hoplaxskolan
- Kottby lågstadieskola
- Minervaskolan
- Månsas lågstadieskola
- Nordsjö lågstadieskola
- Staffansby lågstadieskola
- Zacharias Topeliuskolan
- Åshöjdens grundskola
- Östersundom skola

Eteläinen suurpiiri

- Jätkäsaaren peruskoulu
- Lauttasaaren ala-asteen koulu
- Ruoholahden ala-asteen koulu
- Taivallahden peruskoulu
- Töölön ala-asteen koulu
- Vattuniemen ala-asteen koulu

Linnea

Läntinen suurpiiri

- Haagan peruskoulu
- Kannelmäen peruskoulu
- Konalan ala-asteen koulu
- Malminkartanon ala-asteen koulu
- Meilahden ala-asteen koulu
- Meilahden yläasteen koulu
- Munkkiniemen ala-asteen koulu
- Munkkivuoren ala-asteen koulu
- Pihkapuiston ala-asteen koulu
- Pikku Huopalahden ala-asteen koulu
- Pitäjänmäen peruskoulu
- Pohjois-Haagan ala-asteen koulu
- Strömbergin ala-asteen koulu

Keskinen, Pohjoinen, Koillinen / Mirka

Keskinen suurpiiri

- Aleksis Kiven peruskoulu
  - Arabian peruskoulu
  - Kalasataman peruskoulu
  - Kallion ala-asteen koulu
  - Koskelan ala-asteen koulu
  - Käpylän peruskoulu
  - Pasilan peruskoulu
  - Vallilan ala-asteen koulu
  - Yhtenäiskoulu
-
- Sophie Mannerheimin koulu

Pohjoinen suurpiiri

- Maunulan ala-asteen koulu
- Metsolan ala-asteen koulu
- Oulunkylän ala-asteen koulu
- Pakilan ala-asteen koulu
- Pakilan yläasteen koulu
- Paloheinän ala-asteen koulu
- Solakallion koulu
- Toivolan koulu
- Torpparinmäen peruskoulu

Mirka

Koillinen suurpiiri

- Hietakummun ala-asteen koulu
- Hiidenkiven peruskoulu
- Kankarepuiston peruskoulu
- Karviaistien koulu
- Latokartanon peruskoulu
- Maatullin ala-asteen koulu
- Malmin peruskoulu
- Pihlajamäen ala-asteen koulu
- Pihlajiston ala-asteen koulu
- Puistolan peruskoulu
- Puistolanraitin ala-asteen koulu
- Pukinmäenkaaren peruskoulu
- Siltamäen ala-asteen koulu
- Suutarilan ala-asteen koulu
- Suutarinkylän peruskoulu
- Tapanilan ala-asteen koulu

Ohjausryhmä

- Mikko Vatka / Kuva, Nuorisopalveluiden päällikkö
- Tiina Hörkkö / Kuva, Nupa, Aluepäällikkö Länsi (Ohryn pj)
- Kimmo Mustonen / Kasko, Aluepäällikkö (Ohryn vara pj)
- Niclas Rönholm / Kasko, Ruotsin kielinen perusopetus, Opetuspäällikkö
- Tiina Susiluoto / Kuva, Vastaava kulttuurituottaja, Annantalo
- Pirjetta Mulari / Kuva, Lastenkulttuurin päällikkö
- Tuula Salmivaara-Pesonen / Sote, Kouluterveydenhuollon päällikkö
- Tuuli Salospohja / Kuva, Liikunta, Liikuntapalvelupäällikkö
- Mikko Salasuo / Nuorisotutkimusseura, Tutkija
- Tanja Matarma / Kuva, Liikunta (Ohryn sihteeri)
- Lana Bulatova / Nuorisoneuvosto

Roolit

Projektipäällikkö

- Hankkeen eteneminen hankesuunnitelman mukaan
- Hankkeen hallinto ja talous
- Julkinen hankinta
- Viestintä ja markkinointi
- Valtuusto ositus ja Hyte raportit

Ohjausryhmä

- Hankkeen laajemmat linjaukset ja toiminnan hyväksyntä

Lasten ja nuorten tiimi

- Hankkeen yhteiskehittäminen ja arviointi

3 Koordinaattoria

- Koulualue ja matriisivastuut
- Harrastustarjottimen rakentaminen
- Viestintä ja markkinointi
- Hankkeen kehittäminen yhdessä projektipäällikön kanssa
- Yhteydenpito koulujen yhteyshenkilöt

Yhteiskehittämisryhmä

- Hankkeen osa-alueiden yhteiskehittäminen projektipäällikön ja koordinaattoreiden kanssa

Toiminnan kriteerit

1. Laadukkuus

Toiminta on hyvin suunniteltua ja organisoitua. Toimintaan osallistuminen tukee lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä monipuolisesti ja vastaa lapsilta ja nuorilta tulleita harrastustoiveita. Toiminnasta vastaavat täysi-ikäiset harrastuksen sisällön ja lapsi- ja nuorilähtöisen harrastustoiminnan ammattitaitoiset ohjaajat. Toiminnan vaikuttavuutta arvioidaan yhteisen mittariston mukaan.

2. Matalan kynnyksen periaate

Toiminta on avointa, maksutonta ja tapahtuu koulupäivän jälkeen, ennen klo 17. Toimintaan on helppo tulla mukaan ja se on tarkoitettu kaikille pilotissa mukana olevien koulujen 3. – 9. luokkalaisille. Toiminta tapahtuu koulun tiloissa tai koulun läheisyydessä. Toimintaa sovelletaan osallistujien taitojen ja toiveiden mukaan. Tarvittaessa lapset ja nuoret voivat ottaa avustajan, oppaan tai tulkin mukaan ryhmään.

3. Yhdenvertaisuus

Lapsille ja nuorille mahdollistetaan ilmainen harrastus koulupäivän yhteyteen. Lapset ja nuoret kohdataan tasapuolisesti, ystävällisesti ja arvostaen. Ohjaajat osaavat löytää jokaiselle lapselle sopivaa toimintaa

Toiminnan kriteerit jatkuu

4. Lapsi- ja nuorilähtöisyys, osallisuuden huomiointi toiminnassa

Lapset ja nuoret ovat mukana toiminnan suunnittelussa, ideoinnissa ja toteutuksessa. Toiminnassa kerätään palaute osallistujilta.

5. Turvallinen ja viihtyisä harrastusryhmä

Ohjaajat huolehtivat, että ryhmässä on ystävällinen, turvallinen ja rohkaiseva ilmapiiri. Lapset ja nuoret voivat ilmaista toiveitaan ja tarpeitaan. Harrastuksessa ei sallita kiusaamista. Lasten ja nuorten kanssa laaditaan pelisäännöt, joissa kaikki sitoutuvat kiusaamista ehkäiseviin toimintatapoihin. Korona-aikana kiinnitetään erityistä huomiota terveysturvallisuuden noudattamiseen. Lasten ja nuorten perheitä tiedotetaan toiminnasta.

6. Harrastamisen ilo, hyvä yhteishenki ja kaveruus

Ohjaajat innostavat ja kannustavat lapsia ja nuoria. Ryhmässä jokainen on tasavertainen. Ryhmässä opitaan kaveritaitoja ja huolehditaan, että kukaan ei jää yksin. Jokaisen osallistujan panos on arvokas.

Harrastustoimijat mukaan

<https://www.hankintailmoitukset.fi/fi/public/procurement/45255/notice/60824/overview>

1. ilmoittautuminen Hilma järjestelmään = kiinnostuksen osoitus
2. hyväksyntä mukaan, max. 10 päivän aikana
3. Koordinaattorit rakentavat oppilaiden toiveiden pohjalta harrastustarjotinta
4. Tarjouspyyntö tilaajalta
5. Tarjous pyydetään toimittajalta
6. Valinta kriteeristö + hinta
7. Sopimus
8. Harrastuksen alku
9. Raportointi ja seuranta ja laskutus

Toimijaprosessi

- Ilmoittautuminen Hilma järjestelmään on kiinnostuksen osoitus toimia mukana harrastamisen Suomen mallin palveluntuottajana. Tämä vaihe ei vielä sido toimituksiin.
- Järjestelmä ja hankinta-asiantuntija varmistavat, että toimittaja on juridinen toimija, jolta kaupunki voi tehdä hankintasopimuksen. Hyväksynnästä tulee ilmoitus toimijalle max. 10 päivän sisällä .
- Tilaaja valmistelee tarjouspyynnön lasten- ja nuorten harrastustoiveiden pohjalta. Tämä tarjouspyyntö tulee vain Hilma järjestelmän kautta hyväksytyille toimijoille. Mukana oleville toimijoille tulee sähköpostiin heräte.
- Toimijat antavat oman tarjouksensa. Koulut ja toiminta-ajat ovat tarjouspyynnössä.
- Tarjoukset arvioidaan ja hyväksytään laatu- ja hinta kriteeristön pohjalta
- Tehdään sopimus
- Harrastus aloitetaan sovitus mukaisesti ja noudattaen hyväksytyä tarjouksia
- Laskutus sopimuksen mukaisesti
- Ryhmien osallistujat on vakuutettu kaupungin puolesta
- Raportointi ja seuranta

Roolit

- Projektitiimi
  - Harrastusten hankinta
  - Harrastustarjotin
  - Yhteistyö toimijoiden, palveluiden ja koulun yhteishenkilöiden kanssa

Toimijat

- Harrastukset
  - Harrastusten käytännön järjestelyt / yhteistyö koordinaattoreiden kanssa
-
- Koulut
    - Yhteishenkilöt
    - Tilahallinnointi

Harrastamisen Suomen malli Helsingissä

Projektipäällikkö Irma Sippola irma.sippola@hel.fi, 041 5121795

Projektikoordinaattori Saana Saarikivi saana.saarikivi@hel.fi, 040 8611440

Projektikoordinaattori Mirka Nokka mirka.nokka@hel.fi, 040 6826870

Projektikoordinaattori Linnea Lindgård linnea.lindgard@hel.fi, 040 8358200

Harrastamisen Suomen malli Helsingissä: www.hel.fi/suomenmalli

Harrastamisen Suomen malli / OKM: www.minedu.fi/suomen-malli

#suomenmalli

